

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 18r.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txt-shoot-idd71570e8-4582-4f0a-8d92-bc0385261f52.pdf> (tilgået 28. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Den, der tvivler, han hæver sig over den, af hvem han lærer, og der er derfor intet Sindelag, som en Lærer mere maa misbillige hos Disciplen end Tvivl. Og dog var det Tvivl, der forlangtes af ham, det var ved at tvivle han skulde forberede sig til at blive Philosoph. Her var han atter i Forlegenhed. Maaskee, tænkte han, er det et fromt Bedrag. Maaskee vil man paa den Maade lære Disciplen at tye til Mesteren, ligesom man lader Barnet brænde sig paa Ilden; ikke advarer det derfor, men opmuntrer det dertil, fordi man anseer Erfaringen for den bedste Læremester. Dog denne Forklaring vilde ikke tilfredsstille, da fandt han en anden, idet han blev opmærksom paa, at der i Philosophiens Adfærd var noget Ophøiet og Nobelt. Naar Mesteren positivt befaler Disciplen at gjøre Noget, da er det vel lettere for Disciplen; thi Læreren overtager da Ansvar. Derved bliver imidlertid ogsaa Disciplen et ufuldkomnere Væsen, der har sit Liv i en Anden. Ved at paalægge noget Negativt frigjør derimod Læreren Disciplen fra sig, gjør ham ligesaa stor som sig selv. Tillige er rigtignok Forholdet af Lærer og Discipel hævet. Dette indsaar Johannes vel. »End ikke det kan jeg vide«, sagde han, »om det at tvivle virkelig er en Forberedelse. Jeg er overladt til mig selv, jeg maa gjøre Alt paa eget An- og Tilsvar. Kunde jeg end have ønsket endnu en Stund at vedblive at være umyndig, kunde jeg end have ønsket, at der var den, der vilde befale, at jeg maatte have Glæden af at adlyde, føler jeg end med Angst, at jeg saa ung er bleven myndig, er jeg end tilmode som en Pige, der for tidlig bliver gift - nu vel det maa saa være. Den Sætning: de omnibus dubitandum est er engang bragt ind i min Bevidsthed, jeg vil stræbe at gjennemtænke den af al min Magt, at gjøre, hvad den udsiger, af al min Lidenskab. Der skee saa hvad der vil; den føre mig til Alt eller til Intet, den gjøre mig klog eller gal, jeg vil sætte Alt paa Spil, men ikke slippe Tanken. Mine sværmeriske Drømme om at være Discipel ere forsvundne; før jeg fik Lov at blive ung, er jeg bleven gammel; nu seiler jeg i rum Søe. De Udsigter, jeg engang havde foregøglet mig om denne Sætnings Forhold til Philosophien, ere tilstoppede; jeg veed Intet om denne Sætnings Forhold til Andet; kun dens Vei følger jeg; »som den, der roer en Baad, vender jeg Ryggen mod Maalet.««